

[J. Oskar Andersen.]

Den højtærede Minister udtalte sig i Landstinget angaaende dette Udtryk paa en saadan Maade, som om jeg derved vilde sige, at der kun skulde bygges op paa dem, der var troende i egentlig Forstand, og at jeg vilde granske Hjerter og Nyrer. Det har aldrig været min Tanke; jeg har brugt dette Udtryk som Modsætning til dem, der ikke viser denne aandelige Interesse, som ikke vil gaa med til denne personlige Tilkendegivelse — og det er jo dog den ringeste Form for Aktivitet, man kan forlange.

Saadanne Lovforslag er fremme i Øjeblikket. Endvidere har den højtærede Kirkeminister fremsat et Lovforslag, som i alt Fald endnu er under Behandling her i Tinget, nemlig Forslag til Lov om Adgang til Præsteembeder; og dertil er der stillet et Ændringsforslag, der bl. a. gaar ud paa at give Adgang for Kvinder til at blive Præster og for Lærere til efter en vis Aarrække at søge ind i Præstekald.

Vil alt dette ikke give Anledning til Uro? spørger jeg dem, som hævder, at man kan forhindre Uro ved at standse vort Lovforslag: Saa vilde J. C. Christensens Kirkelove kunne udvikle sig i Ro, siger man. Nej, der har stadig været de stærkeste Angreb imod dem og vil være det stadig, og Talen om, at der skal være Ro om J. C. Christensens Kirkelove er derfor fuldstændig talt ud i det blaa. Der er ikke Fugls Føde af Realitet i dette som Forsvar for at modsætte sig Forslaget om dette Udvalgs Nedsættelse.

Der har ogsaa tidligere fra Venstres Side vist sig en Sympati for dette, at aabne Kirkerne, om ikke i saa vid en Udstrækning, som nu det radikale Parti ønsker. Det er kun ganske kort siden, at det nu afgaaede Medlem af dette Ting Hr. N. Johan Laursen paa Venstres Vegne stillede sig overordentlig imødekommende overfor Ryslinge-Loven. Man kan derfor just ikke sige, at Venstre har bidraget til at virke for Ro om de J. C. Christensenske Kirkelove; for dette betød jo en radikal Forandring. Venstre kom i sidste Øjeblik til at forstaa, at dette egnede sig ikke til Videreførelse; og det viste derved en Resignation, som det paa et tidligere Tidspunkt paa mere udpræget Maade kom til at vise, da dets Ordfører i 1919 varmt støttede Forslaget om Indførelse af kvindelige Præster og mente, at man skulde fejre Højtideligheden ved denne Begivenhed ved samtidig at indføre Bekendelsesløshed for Præsterne. Ogsaa dette minder jeg om, naar man taler om at holde Ro, og om, at Venstre er et Værn for den kirkelige Til-

stand. Nej, Venstre har vist sig som et Parti, man kirkeligt set ikke kan stole paa; og derfor er det nødvendigt, at vi skrider til det her foreslaaede, for at vi ikke stadig fra Kirkens Side skal risikere, at en tilfældig Afstemning indenfor Venstre med en eller to Stemmer mere skal medføre en radikal Forandring indenfor Kirken.

Men der er vigtigere Ting, der staar tilbage, nemlig som jeg gentagne Gange har gjort opmærksom paa, Spørgsmaal vedrørende Lære og Ritual. Ordningen heraf ligger jo i Administrationens Haand, saaledes at man ved kgl. Anordning kan gennemføre de mest indgribende Forandringer. Nu er det jo meget rimeligt, at den nuværende højtærede Kirkeminister vil være saa loyal, at han, hvis der foreligger Spørgsmaal om Ritualet, følger de Erklæringer, som er indhentet fra Biskopperne og fra det teologiske Fakultet. Men den højtærede Ministers Levetid som Kirkeminister er jo ikke uendelig. Og en tidligere Kirkeminister, som nu sidder i Salen som Ordfører for det radikale Parti, bemærkede, at hans Opfattelse var denne, at hvis man fik nogle Erklæringer fra den Side, den højtærede nuværende Kirkeminister nu lægger saa stor Vægt paa som Garanti for, at man ikke vilde røre ved de indre kirkelige Forhold paa en uheldig Maade — altsaa fra Biskopperne —, og det var Erklæringer, som ikke behagede ham, saa lod han dem gaa i den samme rummelige Papirkurv, som saa mangfoldige andre kirkelige Erklæringer er gaaet ned i, der kom til ham fra Biskopperne; thi han havde Ansvar, og dette med den kgl. Anordning betød, at det var ham, der afgjorde dette.

Dette er en ganske utaalelig Situation for Kirken. Derfor er det ganske naturligt og forstandigt, at man, naar man erkender det, som det socialdemokratiske Parti saa stærkt har erkendt, at der gennem Udviklingen i vort Kirkefolk, gennem den Lovgivning, vi har faaet, er slaaet en Bom for den saakaldte kirkelige Frihedslovgivning fra grundtvigsk Side, skrider ind paa de Baner, hvis Hovedindhold kan karakteriseres derved, at man siger: Disse indre kirkelige Spørgsmaal lægges over i Kirkens egen Haand.

Saa vil man spørge: men bliver der da saa ikke Strid om dem? Jo, naturligvis kan der blive Strid om dem, men saa strides man indenfor en Kreds, hvor alle bekender sig som evangelisk-lutherske Kristne, og saa vil det vise sig, som det f. Eks. gjorde i det sidste kirkelige Udvalg, at man kan tale sig til Rette, fordi alle staar paa det